

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของโครงการ

ในปัจจุบันดนตรีสากลประเภทเปียโนกำลังเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายและมีผู้สนใจฝึกฝนเป็นจำนวนมาก ซึ่งในระดับเบื้องต้นนั้นผู้ฝึกฝนจะต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับดนตรี เช่น ตัวโน้ต บันไดเสียง คอร์ด เป็นต้น การเล่นเปียโนโดยส่วนใหญ่ที่นิยมเล่นมี 2 ประเภท คือ ประเภทคลาสสิกและประเภทป๊อป เพลงประเภทคลาสสิกจะมีการแทรกของอารมณ์ในเพลง มีการเปลี่ยนอารมณ์ การใช้ความดังความค่อยที่ชัดเจน และมีทำนอง จังหวะ ลีลาที่เน้นไปยังอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นดนตรีที่เล่นตามแบบฉบับเท่านั้น โดยไม่มีการดัดคอร์ดและไม่สามารถพลิกแพลงตัวโน้ตได้เหมือนเพลงป๊อป ซึ่งผู้เล่นเพลงคลาสสิกจะต้องมีความแม่นยำเกี่ยวกับตัวโน้ตค่อนข้างมาก ส่วนเพลงประเภทป๊อปจะประกอบด้วยเสียงของคอร์ดและเสียงของเมโลดี้ มีลักษณะของเมโลดี้ที่ฟังง่าย ฟังสบาย และมีท่วงทำนองที่พลิ้วไหว สามารถสร้างความสนุกสนานให้กับผู้ฟังได้ ส่งผลให้เพลงป๊อปเป็นที่นิยมในวงกว้าง

เพลงป๊อปเป็นที่นิยมแก่ผู้ฟังเนื่องจากฟังง่าย ฟังสบาย เน้นความสนุกสนานและด้วยความที่เป็นเพลงที่มีลักษณะเมโลดี้ง่ายๆ โครงสร้างเพลงไม่สลับซับซ้อนจึงเป็นที่นิยมแก่ผู้ฝึกฝนด้วยการเล่นเปียโนเพลงป๊อปประกอบด้วยการดัดคอร์ดและเมโลดี้ ซึ่งการดัดคอร์ดเพลงป๊อป ตัวคอร์ดเป็นกลุ่มของตัวโน้ตที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไปมาประกอบกันเป็นเสียงประสาน ส่วนเมโลดี้เป็นการเคลื่อนตัวของตัวโน้ต จากโน้ตหนึ่งไปอีกโน้ตหนึ่ง เปรียบเมโลดี้เสมือนคนร้อง เปรียบคอร์ดเสมือนดนตรีประกอบเพลงที่ทำให้เพลงมีความไพเราะและมีลูกเล่นมากขึ้นสำหรับผู้เริ่มต้นฝึกฝนเพลงป๊อปนั้น ปัญหาที่พบบ่อยในการฝึกฝน คือ ขาดความเข้าใจในทฤษฎีของดนตรี การดัดคอร์ด การจำคอร์ด เทคนิคการจำและการวางนิ้ว จึงอาจทำให้ขาดความมั่นใจและเกิดความผิดพลาดในการเล่น การเล่นเปียโนให้ไพเราะนั้นจะต้องเล่นแบบให้มีความต่อเนื่องของเสียงเพลง เล่นแบบไม่สะดุด การเล่นโดยการดัดเมโลดี้และมีคอร์ดประกอบผู้ฝึกฝนจะต้องมีความแม่นยำในการดัดคอร์ดให้เข้ากับจังหวะ สามารถจำรูปแบบของคอร์ดได้ และสามารถเล่นตามโน้ตได้ทันที ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เริ่มต้น หากจะเล่นเพลงๆ หนึ่งแต่รู้จักคอร์ดแค่บางตัว จากปัญหาของผู้ฝึกฝนพบว่าการเล่นเพลงป๊อปให้ไพเราะและ

ต่อเนื่องได้นั้นจะต้องมีพื้นฐานของการกดคอร์ด ดังนั้นคอร์ดจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เริ่มต้น รวมทั้งเป็นสิ่งที่เพิ่มสุนทรียภาพในการฟัง

โครงการชิ้นนี้ได้นำเสนอโปรแกรมการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดสำหรับผู้เริ่มต้น เพื่อเป็นตัวช่วยเสริมในการฝึกกดคอร์ดเปียโนที่ออกแบบมาสำหรับผู้ฝึกฝนเพลงป๊อป โดยเฉพาะ โครงการนี้ได้ศึกษาวิธีการจำแนกคอร์ดดนตรีและตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดด้วยสัญญาณเสียงโดยใช้ทฤษฎีดนตรี ทฤษฎีการวิเคราะห์สัญญาณเสียง ทฤษฎีทางด้านปัญญาประดิษฐ์ มีการวิเคราะห์ความถี่เสียงของตัวโน้ตโดยใช้ทฤษฎีทางด้านดนตรีเพื่อจำแนกคอร์ด ซึ่งโปรแกรมหวังว่ามีความสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดแบบเลือกคอร์ดเองได้ โดยผู้เล่นสามารถเลือกคอร์ดที่ต้องการ การทำงานในโปรแกรมจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทผู้เริ่มต้นเรียนรู้และประเภทผู้ฝึกหัด ในส่วนของประเภทผู้เริ่มต้นเรียนรู้ โปรแกรมจะแสดงรูปภาพบอกตำแหน่งการวางนิ้วหลังการเลือกคอร์ดที่ต้องการ ส่วนประเภทผู้ฝึกหัดจะไม่มีรูปภาพแสดง เพื่อเป็นการทดสอบว่าสามารถจำรูปแบบของคอร์ดได้หรือไม่ และเมื่อเรากดคอร์ดเปียโน โปรแกรมก็จะนำอินพุตเสียงไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับชุดข้อมูลความถี่ของแต่ละคอร์ดเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการกดคอร์ดตามชื่อคอร์ดที่ได้เลือกไว้ โครงการนี้ส่งผลให้ผู้ฝึกฝนสามารถกดคอร์ดได้อย่างมีความมั่นใจมากขึ้น จึงทำให้สามารถแก้ไขการกดคอร์ดที่ผิดพลาด ช่วยอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ศึกษาด้วยตนเอง ทำให้การเรียนรู้การจำคอร์ดเปียโนเป็นเรื่องง่ายยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกคอร์ด
- 2) เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดเปียโนจากสัญญาณเสียงคอร์ดเปียโน
- 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมที่สามารถช่วยอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ฝึกฝนเปียโนในระดับเริ่มต้น
- 4) เพื่อพัฒนาโปรแกรมที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดเปียโน

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1) ข้อมูลที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดของเปียโน คือ ไฟล์เสียงชนิด .wav

- 2) ชนิดของคอร์ตจะเป็นคอร์ตสำหรับผู้เริ่มต้นฝึกฝน ประกอบไปด้วย คอร์ตเมเจอร์ 12 คอร์ต และคอร์ตไมเนอร์ 12 คอร์ต จำนวน 2 ชุด ชุดละ 24 คอร์ต รวมทั้งหมดจำนวน 48 คอร์ต
- 3) โปรแกรมแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทผู้เริ่มต้นและประเภทผู้ฝึกหัด โดยประเภทของผู้เริ่มต้นสามารถแสดงรูปภาพบอกตำแหน่งการวางนิ้วได้ แต่ประเภทของผู้ฝึกหัดจะเป็นการฝึกจำรูปแบบของการกดคอร์ต ดังนั้นจึงไม่มีภาพแสดงตำแหน่งของการวางนิ้วมือ
- 4) สามารถตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ตแบบเลือกคอร์ตเองและทำการเปรียบเทียบคอร์ตจากข้อมูลอินพุตเสี่ยงกับชุดข้อมูลความถี่ของแต่ละคอร์ต

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.4.1 ศึกษาหลักการประมวลผลสัญญาณดิจิทัล
- 1.4.2 ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการทางด้านดนตรี
- 1.4.3 ศึกษาการใช้พีเจอร์ต่างๆ ได้แก่ การหาแมกนิจูดฟูเรียร์ การจำแนกคอร์ต การหาค่าพลังงานของเสียง
- 1.4.4 จัดทำฐานข้อมูลเสียงคอร์ตเปียโน
- 1.4.5 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ต
- 1.4.6 ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด
- 1.4.7 รวบรวมผลงานและสรุปผล
- 1.4.8 จัดทำเอกสาร
- 1.4.9 นำเสนอโครงงาน

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงาน	ปีการศึกษา 2557							
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. ศึกษาหลักการประมวลผลสัญญาณดิจิทัล	←→							
2. ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการทางด้านดนตรี	←→							

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ปีการศึกษา 2557							
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
3. ศึกษาการใช้พีเจอร์ต่างๆ ได้แก่ การหาค่าแมกนิจูดฟูเรียร์ การจำแนกคอร์ดการหาค่าพลังงานของเสียง								
4. จัดทำฐานข้อมูลเสียงคอร์ดเปียโน								
5. ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ด								
6. ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด								
7. รวบรวมผลงานและสรุปผล								
8. จัดทำเอกสาร								
9. นำเสนอโครงงาน								

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สามารถเข้าใจหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดเปียโน
- 2) สามารถออกแบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดเปียโนได้
- 3) สามารถอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ฝึกฝนเปียโนในระดับเริ่มต้นที่กำลังฝึกคอร์ดเปียโน เนื่องจากมีภาพประกอบจึงทำให้การเรียนรู้การจำคอร์ดเปียโนเป็นเรื่องง่ายขึ้น รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ว่าคอร์ดคอร์ดใดถูกต้องหรือไม่
- 4) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของคอร์ดเปียโนไปประยุกต์ใช้กับเครื่องดนตรีชนิดอื่นได้